

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	SYSTEM UBEZPIECZENIOWY	
E/O/II/NST/A.13			INSURANCE SYSTEM	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2025/2026		
Kierunek		Ekonomia		
w zakresie		-		
Poziom studiów		Studia drugiego stopnia		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Studia niestacjonarne		
Semestr / semestry		1		
Przynależność do grupy zajęć		A. Grupa zajęć podstawowych		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	8 [h]	2,5 ECTS
		Ćwiczenia	10 [h]	
		Konwersatorium	[h]	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	Związany z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie ekonomia i finanse		1,5 ECTS
	z uprawnieniami	-----		ECTS
	z dyscypliną	Ekonomia i finanse		2,5 ECTS
Forma nauczania		Tradycyjna - zajęcia zorganizowane w Uczelni		
Wymagania wstępne		Bez wymagań wstępnych		
Jednostka prowadząca		Katedra Finansów, Ubezpieczeń i Rachunkowości		
Koordynator		dr inż. Konrad Rojek		
Adres strony internetowej pjo		http://weif.uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		k.rojek@urad.edu.pl, (48) 361-74-69		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z systemem ubezpieczeń, jego zasadami działania, jego zadaniami oraz funkcjonowaniem na rynku w Polsce i Unii Europejskiej.
Treści programowe:	<p>Treści zajęć są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi.</p> <p>Treść wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie ryzyka. Klasyfikacja ryzyk w działalności gospodarczej. Ryzyka gospodarstwa domowego. Ryzyka socjalne. Metoda ubezpieczeniowa a metoda solidaryzmu społecznego. 2. Ubezpieczenia gospodarcze a ubezpieczenia społeczne. Regulacje prawne ubezpieczeń gospodarczych i ubezpieczeń społecznych. Zasady ubezpieczenia gospodarczego i ubezpieczeń społecznych. Wykorzystanie metody ubezpieczeniowej (zasady ekwiwalentności) w ubezpieczeniu społecznym. 3. Standardy zabezpieczenia społecznego. Konwencje ONZ, konwencje MOP, Akta Rady Europy, regulacje Unii Europejskiej i zapisy Konstytucji RP dotyczące zabezpieczenia społecznego obywateli. 4. Struktura ubezpieczeń społecznych w Polsce - ubezpieczenia emerytalne, ubezpieczenia rentowe, ubezpieczenia chorobowe, ubezpieczenia wypadkowe. Ubezpieczenia zdrowotne. Ubezpieczenia społeczne rolników. Finansowanie ubezpieczeń społecznych. ZUS i KRUS instytucje ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach społecznych. 5. Reforma emerytalna w Polsce (FUS, OFE, PPE, IKE, IKZS i PPK). <p>Treść ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Standardy ubezpieczeń gospodarczych. Kryteria klasyfikacji ubezpieczeń gospodarczych. Zasady rynkowe ubezpieczeń gospodarczych. Przedmiot ubezpieczenia w ubezpieczeniach gospodarczych majątkowych i osobowych. 2. Działy ubezpieczeń gospodarczych (Dział I. Ubezpieczenia na życie) (Dział II. Ubezpieczenia pozostałe osobowe i majątkowe). 3. Autonomia stron. Regulacje prawne Kodeks Cywilny i kodeks morski – regulacje prawne umowy ubezpieczenia. Charakter umowy ubezpieczenia. Formy organizacyjne prowadzenia działalności ubezpieczeniowej w ubezpieczeniach gospodarczych – spółki akcyjne, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, spółka europejska. Funkcje i zasady ubezpieczeń gospodarczych. 4. Umowa ubezpieczenia. 5. Suma ubezpieczenia a wartość ubezpieczenia. Sumy gwarancyjne. Relacje pomiędzy sumą ubezpieczenia a wartością ubezpieczenia – nadubezpieczenie, niedubezpieczenie, ubezpieczenie w pełnej wartości. 6. Udział własny ubezpieczającego, franszyzy – redukcyjna i integralna. Pojęcie szkody majątkowej i osobowej. Regres ubezpieczeniowy – typowy i nietypowy. Systemy odpowiedzialności ubezpieczyciela – na pierwsze ryzyko

	<p>i system proporcjonalny.</p> <p>7. Składka ubezpieczeniowa.</p> <p>8. Zasady prowadzenia działalności w ubezpieczeniach gospodarczych. Finanse ubezpieczyciela. Rezerwy technicznoubezpieczeniowe. Środki własne ubezpieczyciela. Wynik finansowy ubezpieczyciela. Wypłacalność zakładu ubezpieczeń. Underwriting ubezpieczeniowy. Reasekuracja i koasekuracja.</p>
Metody dydaktyczne (kształcenia):	<ul style="list-style-type: none"> – metody podające (wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych z elementami dyskusji), – metody praktyczne (pokaz, ćwiczenia analityczne, metoda projektów), – metody aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna).
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się określonych dla przedmiotu.</p> <p>Na ocenę końcową z przedmiotu składają się:</p> <p>1. Ocena z ćwiczeń – projekt (ocenie podlega zawartość merytoryczna – 20 pkt., strona wizualna/edytorska 5 pkt. oraz forma prezentacji/wystąpienie 5 pkt.)</p> <p>29 - 30 pkt – 5 27 - 28 – 4,5 24 - 26 – 4 21 - 23 – 3,5 16 - 20 – 3 15 i mniej – 2</p> <p>2. Ocena z wykładu – zaliczenie pisemne</p> <p>29 - 30 pkt – 5 27 - 28 – 4,5 24 - 26 – 4 21 - 23 – 3,5 16 - 20 – 3 15 i mniej – 2</p> <p>Szczegółowe zasady oraz uprawnienia studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością i przewlekle chorych w zakresie uczestniczenia, przeprowadzania zaliczeń i egzaminów są określone w: Regulaminie studiów, Zasadach studiowania, Procedurze zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością i przewlekle chorych.</p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	Zna i rozumie teorię oraz ogólną metodologię badań w zakresie ryzyka, ubezpieczeń społecznych i gospodarczych.	K_W01	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Zaliczenie pisemne
W2	Zna i rozumie systemy ubezpieczeń, a także ich struktury oraz elementy, rozumie cele i zasady ich funkcjonowania.	K_W04	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Zaliczenie pisemne
U1	Potrafi identyfikować, interpretować i	K_U01	Ćwiczenia	Zaliczenie	Zaliczenie

	wyjaśniać procesy zachodzące w systemie ubezpieczeń.			na ocenę	pisemne, projekt (prezentacja)
U2	Potrafi zebrać i wyselekcjonować pod kątem przydatności i porównywalności dane niezbędne do oceny i analizy zjawisk zachodzących w ubezpieczeniach.	K_U05	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Zaliczenie pisemne, projekt (prezentacja)
K1	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu systemu ubezpieczeń oraz uznawania jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	K_K01	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Projekt (prezentacja)
K2	Jest gotów do wykonania i przedstawienia projektu z zakresu zdobytej wiedzy na zajęciach.	K_K04	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Projekt (prezentacja)

Literatura i pomoce naukowe	
Literatura podstawowa <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Iwanicz-Drozdowska (red.), Ubezpieczenia, Wyd. 3. PWE, Warszawa 2024. 2. G. Szyburska-Walczak, Ubezpieczenia społeczne. Repetytorium. Wyd. 4, Wolters Kluwer, Warszawa 2023. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. E. Wierzbicka (red.), Ubezpieczenia non-life, CeDeWu, Warszawa 2022. 2. I. M. Rubinow, Social insurance, Legare Street Press, 2022. 3. K. Rojek, The impact of the systemic competitiveness of the economies of the Visegrad Group countries on the development of their non-life insurance markets in 2004-2020, Wiadomości Ubezpieczeniowe, nr 4, 2023, s. 63-82. 4. K. Rojek, A. Borch, J. Cwyl, The impact of macroeconomic stabilisation on the development of non-life insurance markets of the Visegrad Group in 2004-2020, Scientific Papers of Silesian University of Technology – Organization and Management Series, nr 188, 2023, s. 589-603. 5. K. Rojek, Zależność między rozwojem społeczno-gospodarczym a popytem na ubezpieczenia w Polsce w latach 2004-2019, Wiadomości Ubezpieczeniowe, nr 2, 2022, s. 85-104. 	
Szczegółowy wykaz dodatkowych źródeł i pomocy naukowych na pierwszych zajęciach podaje prowadzący	

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach/konwersatoriach	X	X	8 [h]
Udział w ćwiczeniach/laboratorium	X	X	10 [h]
Udział w konsultacjach	6 [h]	X	X
Przygotowanie do wykładów/ćwiczeń/lab Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	X	38,5 [h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	6 [h] / 0,2 ECTS	38,5 [h] / 1,6 ECTS	18 [h] / 0,7 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	62,5 h / 2,5 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.
